

TERMOPLIN d.d. VARAŽDIN
regionalni distributer

**Obrazac za dostavu primjedbi na prijedlog
Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina**

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naziv prijedloga propisa ili akta	<i>Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina</i>
Naziv tijela nadležnog za izradu prijedloga	<i>Hrvatska energetska regulatorna agencija</i>
Naziv, odnosno ime i prezime predstavnika zainteresirane javnosti	TERMOPLIN d.d. VARAŽDIN
Adresa predstavnika zainteresirane javnosti	Vjekoslava Špinčića 78, 42000 Varaždin
Ime i prezime osobe (ili osoba) koja je sastavljala primjedbu ili osobe ovlaštene za predstavljanje predstavnika zainteresirane javnosti	Ivan inž. Topolnjak, direktor
Interes, odnosno kategorija i brojnost korisnika koje predstavljate	Interes za uključivanjem u javnu raspravu proizlazi iz činjenice kako smo u svojstvu operatora distribucijskog sustava direktni obveznik primjene ove metodologije Ovim primjedbama predstavljamo grupu Termoplina koja pored matičnog društva Termoplina d.d. Varaždin uključuje i ovisno društvo iste djelatnosti, Plin Konjščina d.o.o.
Suglasnost za objavljivanje ovih primjedbi i prijedloga s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti ili anonimno (upisati + ispred izabrane opcije)	☒ <i>Objava s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti</i>
	☐ <i>Anonimna objava</i>
Datum izrade:	04.07.2013. godine

(potpis ovlaštene osobe)
TERMOPLIN d.d.
VARAŽDIN
V. Špinčića 78 3

Napomene:

1. U nastavku ovog obrasca upisuju se načelne primjedbe na prijedlog propisa ili akta te primjedbe i prijedlozi za pojedine članke. Tablice se mogu slobodno proširivati.
2. Ukoliko se obrazac primjedbi šalje poštom ili faksom (01/6115-344), obrazac je potrebno potpisati.
Obrasci se šalju na adresu
Hrvatska energetska regulatorna agencija
„za savjetovanje“
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb

TERMOPLIN d.d. VARAŽDIN
regionalni distributer

Načelne primjedbe na prijedlog propisa ili akta

Trenutno važeći tarifni sustav donesen je u 2007. godini i do današnjeg dana, u razdoblju od šest godina, zbog svoje složenosti i neprimjerenosti hrvatskom gospodarstvu nije zaživio. Od 2007. godine do danas, do promjena tarifnih stavki došlo je ili na inicijativu regulatora uslijed promjene zakonskog okvira ili na inicijativu resornog ministarstva.

Ovom novom metodologijom zadržan je dosadašnji pristup koji je upotpunjen dodatnim i nepotrebno složenim formulama koje se mogu prikazati znatno jednostavnije, a da se ostvari isti učinak. Radi se o formulama koje sadrže koeficijente i parametre koji do sada nisu korišteni unutar plinskog gospodarstva, a nisu niti uvriježena praksa u ostalim djelatnostima. Radi se o parametrima i koeficijentima koji su bliži tržištu kapitala, a točan i precizan izvor, kao i prethodnih godina nije naveden. Sve to ukazuje na očitu činjenicu kako su preslikani modeli drugih, susjednih zemalja te kako se i ovaj put nije vodila briga o specifičnostima ovog okruženja.

Odluku o nepriznavanju pojedinih troškova smatramo nekorektnom obzirom da se radi o troškovima koji su poreznim propisima i propisima trgovačkih društva dozvoljeni i dopušteni. Ograničavanjem tužbi smatramo posebno rigoroznom odlukom jer ako to ne čini porezni sustav tada ne postoji pravo regulatora da postavlja još stroža ograničenja. Regulator ne može donositi odluke i pravila koje su suprotne računovodstvenim standardima i politikama.

Metodologija treba biti jasna, precizna i nedvosmislena. Ovom metodologijom otvorena je mogućnost za utvrđivanjem dodatnih, novih neopravdanih troškova koji bi ovisili o analizi troškova svih distributera te svojevrsnom prosjeku. Svi distributeri nemaju istu tarifu, pa tako niti ne mogu imati iste troškove. U potpunosti je neprihvatljiva ideja o zajedničkom prosjeku i učinkovitosti na razini svih operatora. Svaki operator odgovoran je za vlastito poslovanje, a ukoliko je pojedini subjekt neekonomičan, neproduktivan i neučinkovit tada postoje zakonski oblici koji trebaju dovesti do okrupnjavanja i preuzimanja kao model smanjenja prevelikog broja operatora. Radi se o cilju koji je prisutan u nacionalnoj strategiji i čiju realizaciju treba omogućiti upravo ova metodologija.

Opći dojam složenosti još više pojačava detaljistički pristup planovima i studijama izgradnje. Novu metodologiju trebamo iskoristiti da ispravimo sve ono što se do sada pokazalo neproduktivnom. Nažalost regulator kao nositelj ovog akta nije tog mišljenja. Smatramo kako iskustvo u posljednjih šest godina potvrđuje naše stavove. Predlažemo da se predložena metodologija rapidno pojednostavi, da se uzme u obzir stvarno okruženje u kojem funkcioniraju distributeri te da se ne mijenja sve ono što je uz veliki angažmanom distributera uspjelo zaživjeti kod krajnjih potrošača.

Metodologiju trebamo nadograđivati, a ne svakih nekoliko godina rapidno mijenjati i to preuzimanjem modela iz našeg susjedstva koji nužno ne znači i bolje rješenje. Takav pristup u javnost šalje poruku neozbiljnosti i nekonzistentnosti, a distributeri već niz godina posluju na samim granicama jer zbog formalnih uvjeta i neopravdano zahtjevne papirologije ne mogu ishoditi realne tarife – investicije stoje.

Metodologija treba biti jednostavna, lako razumljiva i čitljiva svakome na način da omogućava podnošenje i pozitivnu obradu zahtjeva, a ne samo formalnu evidenciju priložene dokumentacije.

Molimo Vas da prihvatite ove primjedbe koje omogućavaju i dozvoljavaju pozitivno poslovanje operatora distribucijskog sustava. Ukoliko ove primjedbe neće biti prihvaćene, unaprijed upozoravamo kako će mnogi distributeri otići u stečaj, pa se postavlja pitanje tko će preuzeti odgovornost za negativno poslovanje uslijed netransparentne i nekompatibilne metodologije koja se u znatnoj mjeri temelji na prosječnim vrijednostima i izjednačavanju distributera.

Činjenica je kako postoji cca 36 distributera, a njihove specifičnosti kao regulator plinskog gospodarstva dužni ste prepoznati i postaviti metodologiju koja će svakom poslovnom subjektu, bez diskriminacije ili izjednačavanja, omogućiti pozitivan rast i razvoj.

Primjedbe i prijedlozi za pojedine članke prijedloga propisa ili akta s obrazloženjem, odnosno podlogama

<p>Članak 8. i s time povezan dio Članak 11.</p>	<p>Dozvoljeni prihod čine: troškovi, amortizacija, prinos od reguliranih sredstava te razlika dozvoljenih i ostvarenih prihoda u prethodnom razdoblju. Od toga se oduzimaju prihodi koji su obuhvaćeni nestandardnim uslugama, naknadom za priključenje i ostalim prihodima. Prema članku 11. od amortizacije se oduzimaju besplatno dobivena sredstva što znači da dolazi do dvostrukog umanjenja dozvoljenog prihoda što nije dozvoljeno. Prvi put s osnove amortizacije i drugi put s osnove prihoda za priključenje koji već sadrže i ukalkuliranu amortizaciju. PREDLAŽEMO korekciju ove formule na način da se ispravi dvostruko umanjenje istovrsnih troškova.</p>
<p>Članak 10.</p>	<p>a) GUBITAK U MREŽI Smatramo kako ograničavanje gubitka u mreži od 3% u ovom trenutku nije realno jer veliki broj distributera zbog nedostatka novčanih unazad nekoliko godina nije mogao investirati što se danas reflektira na plinskoj mreži kao propuštanje plina ili neovlaštena potrošnja plina. PREDLAŽEMO da se razmotri viši postotak odobrenog gubitka ili mirovanje ove odredbe u narednih 10 godina.</p> <p>b) ZAKUP PLINSKE MREŽE Plinska mreža koja se daje u zakup predstavlja privatno vlasništvo. Ograničavanje troška zakupa na iznos amortizacije smatramo kršenjem vlasničkih prave i slobode raspolaganja istim sredstvom. U kontekstu ove metodologije postavljamo pitanje što je s plinskom mrežom koja je prema knjigovodstvenoj evidenciji već amortizirana, a i dalje se koristi za distribuciju plina, po kojoj cijeni će se utvrditi zakup? Gdje je interes vlasnika da takvu mrežu daje u zakup od 0,00 kuna? PREDLAŽEMO da se trošak zakupa plinske mreže prizna u visini ugovorene vrijednosti.</p> <p>c) PROMIDŽBA, SPONZORSTVO, REPREZENTACIJA Usluge promidžbe, sponzorstva, reprezentacije predstavljaju troškove koji su dozvoljeni i regulirani poreznom regulativom. Primjerice darovanje je porezno priznat trošak do 2% ukupnog prihoda. U ovom slučaju radi se o oblicima društvene odgovornosti kojima se dio ostvarene dobiti ponovno vraća u širu zajednicu financiranjem različitih programa kulturnih, sportskih, humanitarnih i drugih udruga. Reprezentacija predstavlja troškove koji su prisutni u svakom poslovnom subjektu i koji su neophodni da bi se realizirala suradnja i kontakt s poslovnim partnerima, potencijalnim dobavljačima, kupcima i sl. Tu se ne radi o nikakvim abnormalnim troškovima nego o troškovima ugošćenja. PREDLAŽEMO da ova vrsta troškova iz gore navedenih razloga bude dio dozvoljenog prihoda u skladu s poreznim propisima i okvirom od 2% ukupnog prihoda.</p> <p>d) VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE Distributeri moraju primjenjivati računovodstvene standarde (MRS ili MSFI) koji nalažu da se tužbe knjiže kao trošak odnosno kao vrijednosno usklađenje. Regulator može jedino preispitivati da li su postupci distributera u kontekstu ponašanja dobrog gospodarstvenika odnosno da li se vodi računa o institutu zastare, ali ne i ograničavati visinu utuženih predmeta. Nalazimo se u recesijskom gospodarstvu u kojem dominiraju stečajni, predstečajne nagodbe – otpis potraživanja i nelikvidnost krajnjih potrošača. Tužbe su uvjetovane postupcima trećih osoba na koje distributer ne može i nema utjecaja, stoga PREDLAŽEMO brisanje ove odredbe.</p> <p>e) NAGRADA UPRAVI Nagrada upravi kao stimulativni dio plaće predstavlja uvriježenu praksu koja nije ukinuta niti primjerice kod trgovačkih društva u vlasništvu RH, već se veže uz pozitivan rezultat, stoga ne postoji opravdani razlog za rigoroznije postupanje regulatora. Iako se radi o reguliranoj djelatnosti odluke Uprave značajnoj mjeri doprinose da se društvo razvija s tendencijom rastućeg ulaganja i brige o imovini društva. PREDLAŽEMO brisanje ove odredbe.</p>

Članak 11.	<p>Termoplín d.d. Varaždin za distribucijski sustav u ovom trenutku može potvrditi primjenu amortizacijske stope od 2,5% odnosno vijek trajanja od 40 godina što je u prezentiranim okvirima.</p> <p>PREDLAŽEMO da se za klasične građevinske objekte poput primjerice zgrada zadrži stopa amortizacije koja je utvrđena poreznim propisima kao porezno priznat rashod od 5% odnosno da se da mogućnost da distributeri na temelju procjene, sukladno računovodstvenim standardima procijene vijek trajanja.</p>
Članak 12.	<p>Planirani prinos ne bi smjeli ograničavati samo na investicije koje će biti stavljene u upotrebu u regulacijskom razdoblju. Što je sa investicijama za koje će se unutar regulacijskog ciklusa izdvojiti financijska sredstva, a koja zbog veličine gradilišta neće biti aktivirana u istoj godini. Princip stavljanja u uporabu nema nikakvog utjecaja na odljev novčanih sredstava. Izvođač radova mjesečno će ispostavljati privremene situacije, a operator će biti u obvezi te iste račune platiti u utvrđenom roku.</p> <p>PREDLAŽEMO da se prinos od reguliranih sredstava temelji na novčanom tijeku od investicijskih ulaganja tj. uloženom novcu.</p> <p>Kod izračuna prinosa koriste se koeficijenti i parametri za koje nisu navedeni točni izvori, koji ne predstavljaju poslovnu praksu distributera i koji su najbliži financijskom tržištu kapitala što poslovanje distributera nije. Posebno ističemo elemente s upitnom svrhom, izvorom i primjenom poput primjerice:</p> <ul style="list-style-type: none">a) <i>stope povrata na vlasnički kapital (%)</i>b) <i>udjela vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu (%)</i>c) <i>stope povrata na dužnički kapital (%)</i>d) <i>udjela dužničkog kapitala u ukupnom kapitalu</i>e) <i>nerizične stope povrata</i>f) <i>stope povrata na diversificirani tržišni portfelj</i>g) <i>premije na tržišni rizik</i>h) <i>koeficijenta varijabilnosti prinosa dionica operatora u odnosu na prosječnu varijabilnost prinosa tržišnog portfelja</i>i) <i>koeficijent izravnavanja koji se utvrđuje iterativnim postupkom</i> <p>Na temelju dosadašnjeg iskustava u primjeni tarifnih sustava PREDLAŽEMO značajno pojednostavljenje svih formula koje sadrže ove elemente ili da se navede konkretan izvor podataka.</p>
Članak 16.	<p>U pogledu redovne revizije smatramo kako je postupak provedbe izrazito složen, te kako iz metodologije nije vidljivo na koji način će doći do korekcije u slijedećem regulatornom razdoblju.</p> <p>SMATRAMO neprihvatljivim ako je distributer svojim postupcima doprinio uštedi i smanjenju troškova da se za tu istu razliku umanjuje prihod slijedećeg razdoblja i tražimo brisanje ove odredbe. Isto tako vrlo je najasno što se događa ako se ostvare viši troškovi odnosno ako zbog pada potrošnje plina ne dođe do realizacije dozvoljenog prihoda. Kod svakog planiranja postoje odstupanja i plan nikad ne može biti jednak ostvarenju. Ukoliko prihode temeljimo na planskim veličinama tada moramo biti spremni na moguća odstupanja. Mišljenja smo kako revizija u predloženom obliku zbog izrazite složenosti ne može zaživjeti te kako treba razmotriti druge, jednostavnije modele koji će doprinijeti kvaliteti, transparentnosti i lakšem praćenju.</p> <p>PREDLAŽEMO da se uvede dozvoljeno odstupanje od dozvoljenog prihoda unutar kojeg ne bi dolazilo do retrogradne korekcije.</p>
Članak 25.	<p>Ukidanje tarifnih grupa «kućanstva» i «poduzetništva» te uvođenje nove klasifikacije prema kriteriju priključnog kapaciteta smatramo nepotrebnim. Priključni kapacitet potvrđuje maksimalni protok prirodnog plina i nije parametar koji bi opisivao stvarnu potrošnju plina. Plinski priključak može imati veliki priključni kapacitet, a da se on uopće ne realizira u punoj mjeri.</p> <p>MIŠLJENJA smo kako je postojeća podjela dobra, kako istu ne treba i nije dobro da se mijenja svako malo. Krajnji korisnici tek su se sada priviknuli na postojeći koncept.</p> <p>PREDLAŽEMO da se unutar kategorije «kućanstva» odnosno «poduzetništva» uvede više podgrupa, ali na temelju postojećeg kriterija stvarna potrošnje plina.</p>

TERMOPLIN d.d. VARAŽDIN
regionalni distributer

Članak 27.	<p>Određivanjem koeficijenta potrošnje ograničava se samostalnost distributera u raspodjeli dozvoljenog prihoda, što je neprihvatljivo kao i izjednačavanje svih distributera na bazi PROSJEČNOG TROŠKA. Ovom metodologijom nije određeno koji su to troškovi koji ulaze u tarifnu stavku (Ts2) odnosno tarifnu stavku (Ts1). Željeni pristup da oni koji troše više plina plaćaju manje tarife ne može se realizirati predloženim modelom priključne snage. Predlažemo da se ide u daljnju razradu postojećeg modela koji je tek zaživio u praksi, a već ga mijenjamo.</p>
Članak 41.	<p>SMATRAMO kako rokove dostave financijskih izvješća treba uskladiti s rokovima iz Odluke o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva energetskih subjekata unutar koje se spominjao 20.07. kao datum predaje financijskih izvješća.</p> <p>Već smo ranije napomenuli definiciju plana koji se bazira na planskim veličinama stoga SMATRAMO suvišnim izradu plana na bazi stavljanja u uporaba jer je tijekom investicije ovisan od vremenskim uvjetima i nizu okolnosti do kojih se može tek kad se započne s radovima.</p> <p>U kontekstu ovog članka naglašavamo kako je Prilog 3 u fazi planiranja preopćenit i predetaljistički te kako NE SADRŽI prostor za investicije u opremu i ostale građevinske objekte van plinskog sustava poput primjerice telemetrije, daljinskog očitavanja, dispečerskog centra, detektore, informatičku opremu, teretna vozila, upravnu zgradu i sl.</p> <p>Studiju opravdanosti pojedinih investicija smatramo dodatnim kompliciranjem ionako složenog modela. Pored toga naglašavamo kako su pojedine investicije uvjetovane datumom radova na komunalnoj infrastrukturi, a paralelnim izvođenjem postižu se niži troškovi. Isto tako do planova jedinica lokalne uprave vrlo je teško doći, a usklađenje je nemoguća misija. Pored toga nemojmo zaboraviti kako obavljamo djelatnost visokog rizika te kako svako propuštanje iziskuje hitnu reakciju u obliku žurne rekonstrukcije što potvrđuje kako je planove u našem sektoru vrlo teško doslovno realizirati jer se treba prilagoditi zahtjevu krajnjeg kupca i interesu za priključenjem, jedinici lokalne uprave u rekonstrukciji komunalne infrastrukture, otvaranju i opremanju poduzetničkih zona kako bi se stvorili preduvjeti za razvoj gospodarstva i sl. Plinske mreža zbog svojih specifičnosti podložna je velikom broju hitnih intervencija koji ne mogu biti planirani, posebno kada se radi o većem distributivnom području.</p>
Članak 47.	<p>Zbog složenosti ove metodologije rokove za prvu primjenu i dostavu cjelokupnog zahtjeva za promjenu tarifnih stavki u roku od 30 dana SMATRAMO neprimjenjivim, a posebno u kontekstu usklađenja s odlukom o internom razdvajanju koje će tek uslijediti.</p> <p>SMATRAMO kako datum primjene 01.01.2014. treba odgoditi te kako u ovom trenutku treba raditi prije svega na kvaliteti metodologije.</p>

 »TERMOPLIN« d.d.
VARAŽDIN
V. Špinčića 78 3